

Kuukiri

Nr. 7 (116) August 2003
Tellijatel hind 3 krooni

Sõnumeid

Neljandad külapäevad läksid taas korda

2. augustil toimus Tännassilmas Viiratsi valla külade päev.

Rahvast oli palju ja tegevust jätkus igale eale, kuigi mitte kõik külad ei suutnud välja panna oma võistkonda. Probleemiks peeti reklaami vähesust, kuid julgen vastu väita: oma küla osavõtu ja heade tulemuste eest peaksid eelkõige seisma külavanemad. Oli ju kohapeal näha, kus külavanem ees, käes paber ja hää! kähedaks kõneldud, sää! tulemus taga!

Üldvõitjaks tuli Valma küla esindus "TänSuri" (Tännassilma ja Surva küla ühistiim) ja Viiratsi aleviku ees. Järgnesid Tusti, Vasara ja Uusna küla võistlejad. Verilaske küla meeskond osales vaid köieveos.

Võistlused vaheldusid Margus Abeli esitatud naljadega.

Tantsuõhtu Jüri Homenjaga peeti Tännassilma rahvamajas.

Mare Kilk

Viiratsi rahvamajal oli tõine suvi

8. juulil toimus Tõrvas Lõuna-Eesti memme-taadi tantsu- ja laulupäev. Laulmas käisid Viiratsi rahvamaja ansambel "Kanarbik" ja Tännassilma "Röömsameelsed". Pidu lustisid valla pensionärid.

10.–12. juulil käisid rahvamaja kollektiivid kontserdireisil Hiiumaal. Esineti Kassaris ja Salinõmme sadamas, tutvuti põhjalikult saare looduskunite ja sealsete kultuurilooliste paikadega.

13. juulil võttis ansambel "Kanarbik" osa Pärnu linna pensionäride suvepäevast Vallikäärus, kus esitati kahekümneminutilise kava.

17. augustil etendusele "Neetud talu" järgnenud simmanil mängis ansambel "Vilar" ja tantsisid Viljandi rahvatantsuansambli "Viljandi" rühmad.

Mare Kilk

● Arvukaid külapäevalisi tervitab abivallavanem Sulev Kannimäe.

● Esinevad sõprusvalla Juankoski "Pelimannid".

MARE KILGI fotod

● Viiratsi rahvamaja naisansambel esineb Kassari külapeol.

VOLIKOGUS

26. juunil

Traditsiooniks saanud peetakse juunikuine puhkuse-eelne volikogu istung väljasõidustungina. Nagu viimasel aastatel, nii ka seekord võõrustas volikogulasi Rebaste küla Kasearu talu. Peremees Ants Jürissaar on Eesti üks paremaid metsakasvatajaid ja taastajaid. Ta oli esimese talumetsa majandamise konkursi võitja 1994. aastal. Istungi lõpul arutleti peretalu olemuslikkust.

Eelarve muudatused

Eelarvet suurendati 285 000 krooni võrra. Tulud suurenesid üksikisiku tulumaksu osas. See raha kasutatakse valamaja remondiks.

Reservfondi vahendeid kasutatakse järgmiselt: Viiratsi lastekodule kingituseks 10 000, muinsuskaitse seltsile 4000 ja Viiratsi koolimaja remondiks 20 000 krooni. Kokku kasutatakse reservfondi raha 34 000 krooni eest.

Katastriüksustele sihtotstarbed

Maakatastriseadusest tulenevalt määrati katastriüksustele sihtotstarbed. Elamumaa on Mäeltküläs asuv Tamme katastriüksus. Maatulundusmaa on Rebaste küläs Suvesilla, Uusnas Kesapõllu, Valmas Reio, Vanaväljas Musta, Metsa-Musta ja Uue-Musta, Kibeküläs Põru Jüri ja Põru Mari ning Mäeltküläs Asumaa ja Tamme katastriüksus.

Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava

Nõunik Mati Tamberg andis ülevaate olemasolevate süsteemide olukorrast, mis on halb. Kahe kuu jooksul on tellitud 19 trassiparandust, vee rauasisaldus on suur ning fluori on samuti üle kehitava normi. Hea on see, et inimesed on suhtunud vee tarbimisse mõistlikult, raiskamist ei esine.

Käesolev kava sisaldab investeerintegute loetelu kuni 2017. aastani. Arvestatud on väikeelamute ehitamise hoogustumisega valla territooriumil. Rekonstrueerimist vajavad Valma, Vanavõidu, Viiratsi aleviku, Tännassilla ja Uusna biotiidide reovee ja Ruudiküläs Sillaotsa biotiigi puhastid.

Kinnitati valla jäätmekava

Kava on koostatud silmas pidades seda, et poleks vastuolusid maakonna jäätmekavaga. Tulekul on uus jäätme-seadus, mille kohaselt iga majapidamine on kohustatud sõlmima jäätme-käitluslepingu. Kui seadus jõustub, siis

● Metsakonsulent Are Metsma (vasakul) seadis eeskujuks Kasearu talu hästi majandatud metsatalu: "Tänu sellele, et Ants Jürissaar (keskel) on lapsest saati pisut metsa poole." MARET LINA foto

arutatakse edasi, kas see toimub "Viikomi" kaudu või sõlmitakse otselepingud firmadega. Need jäätmed, mida on võimalik korduvalt kasutada, tuleb koguda eraldi konteineritesse. Viljandi prügimägi alles ei jää, jääb ainult ümberlaadimise koht. Meid teenindav prügimägi saab olema kas Väätsal või Paikusel.

Ehitusmäärus

Määruse muutmise vajadus tekkis sellest, et palju muudatusi on tehtud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ning ehitusseadus ja planeerimiseseadus on lahutatud kaheks erinevaks seaduseks.

Peretalu – olla või mitte olla?

Maakomisjoni esimees Jaanus Pukk nimetas, et vallas on registreeritud 58 ettevõtet, nende hulgas seitse tegelevad põllumajandusega. Tegutseb 131 füüsilisest isikust ettevõtjat, neist põllumajanduslikke 33, kellest omakorda tosin on suuremad tootjad ja ülejäänud väiketalud. Eestis on selliseid talusid kokku 55 000, mis moodustab 70% kõigist tootjatest. Need on 80–250 000 kroonise aastakäibega väiketalud, kes toodavad oma tarbeks.

Peretalu – see pole ainult hektarite arv või lehmade arv. Olulised on traditsioonid, järeltulijad. Kui pole järeltulijaid, lõpeb talu. Tähtis pole peretalu nimetus, vaid tegevus, millel on säästlikkus ja efektiivsus.

Palju on metsaga talusid. Kui metsa-

konsulent Are Metsmalt küsiti, kuidas on metsaga talude olukord siinmail, vastas ta, et sama segane kui igal pool. Metsajärelevalve peaks olema tõhusam, omanik üksi ei saa midagi teha. Mets elab üle meid. Kahjuks ei viitsita isegi laste ja järglaste jaoks metsa kasvatada.

Metsakultuuri rajamine on kallid. Viljandimaal tegutseb 20 metsaistikute kasvatajat.

Are Metsma rõhutab veelgi Ants Jürissaare tehtut: "Mul on rõõm rääkida metsanduse teemadel selles hästi majandatud metsatalus. Ants Jürissaar on ju teada kui Eesti üks paremaid metsakasvatajaid ja taastajaid. Ka tema tegemisi siin võime nimetada peretaluks, tähtis on see, mis tasemel ja kuidas midagi tehakse."

Arutleti arengukava

Tartu Ülikooli geograafiatudengid Kristiina Karu ja Ivika Sootla on arengukava koostamisel tõhusat tööd teinud ja vaeva näinud. Neiud analüüsisid tehtut. Edasi jätkus ühistöö visiooni "Kuidas nähakse Viiratsi valda aastal 2025" kallal.

Järgmine istung

Moodustatakse komisjonid referendumi läbiviimiseks. Teisele lugemisele tuleb Viiratsi valla ehitusmäärus. Akt-siaseltsi "Fortum Termest" esindaja räägib Viiratsi aleviku soojamajandusest. Valla arengukava saab viimase lihvi.

Maret Lina

Tulemas on sügislaad

Laupäeval, 27. septembril kella 12–17 toimub Viiratsi lasteaias õues sügisene rahvalaad.

Oodatud on endi kasvatatud, valmistatud ja meisterdatud talutooted, käsitööd ja töövahendid. See on parim aeg ja koht sügiseste ülejääkide realiseerimiseks.

Avatud on sektor "ost-müük-vahetus". Lastelaat. Isetegevus.

Osavõtusoovist teatada Viiratsi rahvamaja telefonil 94 307. Kauplemisskohad on tasuta!

Mare Kilk

Teated

Viiratsi Vallavalitsus võtab vastu kooli- ja lasteaiatoiduvaldusi peredelt, kus sissetulek pereliikme kohta

on alla 1000 krooni. Lisada sissetulekut tõendavad dokumendid.

*

24. augustil toimub Surva küla päev.

*

Otsitakse kontakti inimesega, kes omaks fotosid ja igasugust teavet raudteeajaloo ja raudteega seonduva kohta. Info tel. 033 55 168. Leo Narbekov.

ÕNNETUS EI HÜÜA TULLES

Vallamaja remont oli kavas lõpetada teisipäeval, 5. augustil. Maja oli saanud uue katuse, välisseinad uue katte ja soojustuse. Hea meel oli vaadata, kui kena asi on valmis saamas.

Reede õhtul, 1. augustil kell üheksa helises telefon ja öeldi, et vallamaja põleb. See oli midagi uskumatut. Jõudsin kohale umbes veerand tunniga ja tõesti – maja kahekorruselise osa katus oli ühest otsast leekides. Tuletõrjujad juba tegutsesid. Kohe oli selge, et kõigepealt tuleb päästa arvutid ja muu tehnika ning mööbel.

Enamik majas töötavatest inimestest jõudis ka kohale. Appi tulid paljud läheduses viibinud inimesed. Umbes tunni aja saai peaaegu kogu tehnika välja tassitud ja enamik mööblit kilega kinni kaetud. Aitäh kõigile, kes meid abistasid!

Viimast korda lasti tule kustutamiseks voolikust vett kella ühe-poolse kahe paiku öösel. Siis võis öelda, et tuleohtu enam ei ole.

Õösel kell kolm saabusid kindlustusfirma "Salva" tellimisel mehed, kes hakkasid majas kokku korjama vett, et vähendada kustutusvee kahjustusi. Laupäeval ja pühapäeval eemaldati kogu lae soojustus, mis oli vett täis.

● Poole tunni jooksul kanti põlevast vallamajast välja arvutid ja dokumendid ning kaeti mööbel vee eest kaitseks kilega. MARET LINA foto

Esmaspäeva hommikul oli olukord järgmine. Väga minimaalselt oli kahjustatud esimene korrus. Veekahjustusi oli saanud teine korrus ja tulekahjustused olid katusel.

Maja kahekorruselise osa katus koos sinna juurde kuuluvaga vajab täielikult väljavahetamist. Uue katuse ehitustööd lähevad maksma umbes 600 000 krooni ja osalist remontit vajavad ka teise korruse ruumid. Kokku on tekkinud kahju 600–700 000 krooni. Majal on kahju-kindlustusleping, kuid selle järgi ei kuulu hüvitamisele ehitus- ja kapitaalremondi käigus tekkinud kahjud.

Veel ei ole teada tulekahju tekkimise põhjus. On algatatud kriminaalasi.

Vallavalitsus alustas normaalselt tööd 6. augustil. Kõik arvutid ja tehnika olid töökorras. Ei ole taastatud veel teise korruse elektrivarustus, kuid peagi saab ka see korda.

Maja katus saab sügiseks kindlasti taastatud, kuigi täna ei ole selge see, kes seda finantseerib. Vallavalitsus on oma kohustused ehitaja ees korralikult täitnud ja vallale täiendavat kulu ei tule.

Väino Luik,
vallavanem

ARENGUKAVA ON VARSTI VALMIS

Meie praktika algusest on möödunud peaaegu kolm kuud ja paras aeg on siinkohal teha vahekokkuvõtte. Kahjuks pole me „Kuukirja“ puhkuse tõttu saanud teid, Viiratsi valla elanikke, oma töödega jooksvalt kursis hoida.

Maikuu olime veel hõivatud viimaste eksamite tegemisega ja olukorras Viiratsi vallas teadsime vaid nii palju, kui kohalikus ajalehes ja kodulehel kirjutati. Juuni esimesel poolel koostasime vallaametnikelt saadud ning lisaks otsitud allikatele tuginedes Viiratsi profiili, mis peaks andma ülevaate valla olukorras. Et kasulikke informatsiooni tuleb järjest juurde, täiendame seda pidevalt. Siinkohal täname kõiki valla töötajaid, kes meid abistasid ja vajalikku teavet kiiresti edastasid.

16. juunil asusime iseseisvalt edasiseks tööks vajalikku informatsiooni koguma. Esimesel päeval koostasime koos vallavanema ja volikogu esimehega nimekirja inimestest, kes võiksid meile anda parema ülevaate valla elu erinevatest tahkudest ja eri valdkondi puudutavatest probleemidest. Meeldiv on tõdeda, et kõik väljavalitud olid valmis ka meiega kohtuma. 34 intervjuu käigus saime väga palju kasulikku teavet. Sellest tähtsamaks peame aga nende inimestega tutvumist. Lisaks vendlesime Viiratsi valla arengust praeguse ja ka eelmise Viljandimaa arenguosakonna juhataja ja ühe „Maalehe“ ajakirjanikuga.

26. juunil esitasime oma kohapealsele juhendajale, vallavanemale, meie senist tegevust kokku võtva aruande, mille

kandsime ette õhtusel volikogu istungil.

Rebastes toimunud koosolek oli tore ja meelde jääv elamus. Lisaks valla elu puudutavate probleemide lahendamisele toimus ka hariv arutelu peretalude tuleviku ning metsatalude võimalusi tutvustava loeng. Pärast ametlikku osa korraldati mitu sportlikku mängu, millest meiega osa võtsime.

Vaieldamatutsu õhtu naelaks kujunes kohalik koer Pontu, kes näitas samuti üles aktiivset huvi Viiratsi valla arengukava vastu. Kahjuks peab nüüd Ivika meie Tartu Ülikooli poolset juhendajat veenma, et koer tõepoolest sõna otseses mõttes söi tema praktikapäeviku ära.

Seoses vallatöötajate kollektiivpühakuse algusega kolisime juulikuus Tartusse tagasi. Samas oleme märkamatult vestlustes hakanud nimetama Viiratsit juba oma vallaks ja tunneme ennast peaaegu juba kohalikena. Kiiret kohanimist soodustas kindlasti ka see ja positiivne vastuvõtt. Hea meel on tõdeda, et mingisuguseid lahkelsid pole seni tekkinud.

Juuli keskpaigas toimus koosolek vallavalitsuses, kus otsustati arengukava erinevaid valdkondi puudutavate probleemide lahendamiseks moodustada teemagrupid. Kiiresti said paika ka nende juhid ja koosseisud ja kokku lepitud koosolekute toimumise ajad. Kokku moodustati neli töörühma: haridus ja kultuur (Sulev Kannimäe), sotsiaaltöö (Ülle Lepik), elukeskkond (Mati Tamberg) ja ettevõtlus (Leemet Lõo).

Augusti alguses osalesime kohalikel

külade päevadel, mis oli tore üritus ja läks nii ilma kui osavõtu aktiivsuse poolest meie arvates küll igati korda.

Augustikuuga algas meie praktikumi otsustav etapp, sest eeltöö käigus selgitatud probleemid vajavad konkreetseid lahendusi, mida teemagruppide aruteludes otsitaksegi.

Nagu paljudes muudes valdkondades, on ka valla elu paremal korraldamisel sageli probleemiks mitte soovimatus aidata, vaid piiratud finantsvõimalused. Seetõttu tulebki järjestada prioriteetid ja kõik planeeritavad investeringud põhjalikult läbi mõelda.

Meie, praktikantide ülesanne on need otsused siis lõpuks ka valla arengukavaks vormistada. Juba on toimunud mitu arengukava-teemalist arutelu ja mõeldud ka esialgsete lahenduste peale.

Lõpliku dokumendi valmimiseni on veel siiski piisavalt aega, mille käigus on plaanis otsuste täitmise tähtaegade paikapane ja vajadusel ka rahalise katte leidmine.

Et arengukavast ei saaks pelgalt valla juhtkonna paber, vaid kogu valla elanikkonna huve arvestav tegevusjuh, toimuvad septembri alguses nii Viiratsis kui ka Tänassilmas esialgseid tulevikuplaane tutvustavad rahvakoosolekud. Neil kohtumistel jagatakse selgitusi, samuti on oodatud kõik arengukavaalased mõtteavaldused ja parandusettepanekud. Loodame aktiivset osavõttu!

Praktikandid
Kristiina Karu ja Ivika Sootla
Tartu Ülikooli Geograafia
Instituudist

Sõnumeid

Mulgid vahetasid hiidlastega kogemusi

22.–23. juulil käisid talvised talgulisel ja külavanemad õppereisil Hiiu- maal. Kahe päeva jooksul viibiti Suuremõisa lossis, Soela ja Mihkli talumuuseumis, Tahkuna ja Kassari poolsaarel. Nauditi maastikku ja mere mõnuseid. Ööbiti kaunis mereäärse kohas Tõrvaninal. Seda kõike aitas jäädvustada ja selgitada maastikuarhitekt Kristiina Hellström, kes oli võrratu giid.

Sel ajal, kui teised õppereisist osavõtjad Hiiu- ja Saaremaa loodusega tutvusid, suundusid külavanemad kohtuma Kassari Naisseltsi esindajatega. Kohuti seltsi omanduses olevas vanas kultuurimajas. Hoone on osaliselt võimaluste piires remonditud. Vajalikud ruumid on kohaldatud külaelu säilitamiseks. Kasutamiseks on raamatukogu koos internetipunktiga, saal ja ahi.

Kohtumise eesmärgiks oli külaelu teemadel kogemuste vahetamine. Kuigi elame väikesel Eestimaa pinnal, on kohalikest tingimustest ja välismajadest sõltuvalt lähenemine kohaliku elu arendamisele erinev. Kassaris arendab kohalikkude elu naisselts, kes veab ka arengukava koostamist. Selle koostamisel arvestavad nemad piirkondlikku sõltuvust infrastruktuurist, kauplusest, koolist jne. Kuigi külavanemad on olemas, on nende roll kohaliku elu edendamisel väga tagasihoidlik.

Kassari Naisseltsi liikmed osalevad volikogu töös, kuid meie külavanemate osalemine volikogu töös ja organiseerimine külavanemate koguna oli neilegi suureks üllatuseks.

Arutelu kinnitas, et kasuks tuleb aktiivne suhtlemine nii kaugemate kui lähemate naabritega. See kiirendab ja

• Õppereisi kordamineku eest seisid grupijuht Kalle Riitmuru ja maastikuarhitektist giid Kristiina Hellström. MARET LINA foto

ühtlustab arengut eri piirkondades.

Kohapealse ettevõtluse näiteks tutvuti naisseltsi ühe liikme taluga, mis tegeleb hobuste ja veiste kasvatamisega ja turismiga. Talu suur sissetulek tuleb mereäärsete heinamaade hooldamisest. Seal karjatatakse loomi. Riik maksab talule tuhat krooni hektari eest. See talu omas koos rendimaadega 500 hektarit maad, mis kõik ei olnud küll mereäärne.

Kasulik kohtumine näitas, et kus Eestimaa punktis me ka ei asuks, annab omavaheline suhtlemine ja kogemuste vahetamine uusi ideid ja võtmeid elu arendamiseks külas.

Kalle Riitmuru

Töö- ja puhke- laagrite kokkutulek oli Tagametsas

21. juulil toimus Järvamaal Tagametsas töö- ja puhkelaagrite kokkutulek. Selles osales ka Viiratsi lastelaager. Nõupidamiseks koguneti 20. juulil.

Veel enne laagrijutte nauditi Tartust kohale sõitnud trupi "Youth of the nations" etendust. Tegemist on ülemaailmse organisatsiooni tütarharuga. Tantsud olid köitvad ja puudutasid globaalseid teemasid: mõnuainete levik laste ja noorte hulgas ning rassismiprobleemid. Tantsijaid saatis mitmekeelne rahvusvaheline seltskond. Kõik, kes olid võtnud vaevaks kodust välja tulla, olid nähtuga rahul.

Esmaspäev algas paarikümnele Viiratsi ja viiele Tännassilma lapsele laagrisse sõiduga. Kasvatajatena sõitsid kaasa Astra Jamnes, Liivika Rebane, Maire Paju ning lapsevanemad Ilona Tšoba ja Inga Korvin.

Enne teeleminekut sai iga laagriline endale toreda nokkmütsi, millel ilutses lastekaitseliidu logo.

Viiratsi ja Tännassilma lastelaagrite kasvandikud olid osalejatest noorimad. Kohapeal saadi esimesest välklehe tegemise kogemus. Osaleti spordivõistlustel, aga nooruse tõttu tuli lastel üle elada mitmeid traumasid. Löödi kaasa rühmalaulude võistlusel, milles saavutati teine koht.

Huvitavaks kujunes teise öhtu lõkkevalve, kus tegutses ka neid lapsi, kes esmakordselt pidid kaks tundi järjest lõket elus hoidma.

Viimasel päeval tutvustati oma rühma päritolu läbi muistendi. Kohapealse ülesande, etteantud sõnadest midagi luua, lahendasid lapsed iseseisvalt. Põhiaeg, tänu kuumadele ilmadele, saadeti mööda jõevee mõnuseid nautides või metsa all vastvalminud mustikaid süües.

Kohapeal tekkis idee koostöös noorsootöötaja Mati Adamsoniga, et Viiratsi lastelaagri järgmise aasta ööpäevane väljasõit ühildada Suure-Jaani laagrilistega Tagaõue puhkebaasis. See leidis laste hulgas kohe heakskiidu.

Laagri käigus õppisime omadega kokku hoidma, heal ja halval vahet tegema ning saime tõelise elukogemuse võrra rikkamaks, mis kindlasti lihtsustab järgnevat laagrite korraldamist.

Maire Paju

• Töö- ja puhkelaagrite kokkutulekul Tagametsas esitas Viiratsi lastelaager omalavastatud kohamuistendi Viljandi kirikust. Jutustas Airiko Org.

MAIRE PAJU foto

● Peremehestudes kaunevad ka korterelamute ümbrused. 2003. aasta parim Teemeistri 1 ümbrus püüab pilke maanteeltki.

TÄNAVUSED KAUNEIMAD KODUD PIIRKONNITI

- ❖ Viiratsis – Merle ja Rein Pärnak Vasara külast;
- ❖ Uusnas – Silvi Jakobson;
- ❖ Valmas – Kai ja Vello Mikk;
- ❖ eramutest – Maret Saks Viiratsi alevikust ning Vaike ja Endel Põru Vana-Võidust;
- ❖ korterelamutest – korteriühistu Teemeistri 1.

↑ ● Silvi Jakobson oma kauni kodu trepil.

← ● Maret Saks kodu kaunis kiviktaimla.

MAIRE PAJU
fotod

Püssipaugud Adoni talus

30. juuni pärastlõunal ründas rebane Adoni talu õues koer Pässut. Edasi tormas ta lauta. Lippasin kolmekordse ahvikiirusega laudaust sulgema.

Helistasin kohe valla nõunikule Mati Tambergile, pealoomaarsst Tõnu Haugasele ja konstaabel Kristjan Haljasoksale, et saada nõu ning et hiljem ei süüdistataks mind eurohukkamisnõuete rikkumise pärast. Muidu võinuksin ise ka sõnnikuhariga asja joonde ajada.

Konstaabel teatas, et rebase hukkab Uusna jahisektsiooni ülem Toivo Luik. Läbi laudaakna snaiperliku täpsusega otse pähe tabades surmas mees oma kaheraudsega rebase.

Saabus loomaarsst, pistis rebase korjuse musta plastkotti, vormistas paberid ja saatis Tartu veterinaarilaboratooriumi. Juba järgmisel päeval selgus, et rebane oli marutaudis. Metsloomaga kakelnud koer, kelle vaktsineerimistähtaeg oli möödunud, tuli hukata. Päev hiljem viidi see hukkamiskäsk ka täide. Mind ennast polnud kodus, kui mu truu sõber ja valvur, laste lemmik, Adoni talu õuekoer Pässu saadeti vastavalt euronõuetele teise ilma.

Kui tavaliselt rebane murrab nii kikast kui luike, siis seekord jäid võitjaks nii Kikas kui Luik.

Ilmar Kikas,
Adoni talu peremees

● Toivo Luik mahalastud rebasega.
ILMAR KIKASE foto

Voldemar Vaaro VI mälestusvõistlused

Austusest meie kunagise spordilegendide Voldemar Vaaro vastu tulid spordiveteranid mõõtu võtma kergejõustikus ja kurnimängus.

Viljandlanna Silvi-Mai Eerma võitis kõik kolm ala. Meeste konkurents oli tihedam. Kuulitõuke võitis Raimo Sarv (Karksi-Nuia), odaviske Arvo Nurm (Viljandi) ja hoota kaugushüppe Viktor Kuld (Tarvastu vald).

Kurnimängus tulid alates noorematest oma vanusegrupi võitjateks Vladimir Valejev (Põltsamaa), Pavel Ivanov (Viljandi), Heino Leevit (Viiratsi) ja Karl Mäerand (Viljandi).

Matti Kallaspoolik

Viljandimaa laste folklooripäevad

4. ja 5. juulil toimusid Kõrgemäe turismitalus seitsmendad Viljandimaa laste folklooripäevad. Kunagisest ühepäevasest Viljandi maakonna üritusest on välja kasvanud kahepäevane suurlaager.

Elmisel aastal toimusid folgipäevad esmakordselt kahepäevastena Karksi vallas Lillis. Sel aastal sai traditsiooni jätkatud. Tänu kiikumisvõimalustele valiti paigaks meie vallas asuv turismitalu.

Pärimuskultuuri õige paik on maal, olgu selleks siis talu või rahvamaja, kus on tema loomulik keskkond. Ei ole õige pärimuskultuur viia pealinna tänavatele.

Sel aastal oli osalejate arvuks planeeritud 150 last Eestist ja 40 Läti last Riist. Et samal ajal toimus ühislaulu- ja tantsupidu Lätis, jäid külalised tulemata. Selle võrra oli võimalik suurendada kohalike laste arvu.

Laager oli suunatud nii folgrühmadele kui ka muudele huvigruppidele. Kärsnast osales folkrühm "Leelotajad", Holstre Põhikoolist folkrühm "Ilolatse", Suure-Jaanist "Loitsuke", Viiratsist "Öunake" ja väikesed kanneldajad, Karksi-Nuiast, Leiest ja Sürgaverest tantsurühmad ning Abja ja Saarepeedi noorte huvirühmad.

Esimesel päeval pärast telkide püstitamist ja lõunasööki toimus laagri avamine. Tervitasid Viiratsi vallavanem Väino Luik ja Viljandimaa Omavalitsuste Liidu kultuuri- ja noorsoonõunik Ele Saar.

Esmakordselt heisati vastava logoga laagrilipp, mis kandis peal kõiki olulisi daatumeid antud ürituse ajaloos. Pooltunnise puhkepausi järgnedes olid kõik valmis kultuurilooliseks matkaks Kihno-Matsi tallu.

Teel olles esitati antud valdkonna küsimusi, õigesti vastanud said kaele vastava templi. Laagriplatsile tagasi

jõudes toimus enim templeid korjanute vahel finaali. Kuusteist õnnelikku said šokolaadist mobiiltelefoni omanikuks.

Kihno-Matsi talus ootas perenaine Ilse Israel, kes tutvustas rehealust ja ajaloolisi lugusid. Samas tuli täita üks kodus ettevalmistatud ülesannetest – muistendite mahamängimine.

Õhtune programm lükkus paduvihma tõttu edasi. Loodus pakkus imelist vaatepilti viiekordse vikerkaare, sünge taevafooni ja sähvivate piksenooltega taevast, millele lisandus veel linna poolt kiirgav kollane valgusriba.

Keskööl sadu lakkas, aga selleks ajaks oli lõviosa rahvast majja evakueerunud. Kahju oli õhtust, aga ilma vastu paraku ei saa.

Järgmine päev seevastu rõõmustas rohke päikse ja toredate töötubadega. Pärast hommikusööki olid käbedamad juba valmis.

Sel aastal üllatasid paar töötuba oma juhendajatega. Kuukeelset kannelt mängima ja kive maalima õpetasid lapsed ise. Nii olid kandlemängu juhendajateks Aime Reieri õpilased Gerda Merila ja Malriin Vares. Tore oli jälgida nende töötoa algust, kui nad pärast tutvumisringi hakkasid suurte füdrute õiget istumist ja kannelde käeshoidmist paika panema. Hilisemale küsimusele: kas nad ka ühe loo suudavad esitada kokkuvõtete tegemisel, oli vastuseks kaks lugu, üks sõrmitsemis- ja teine katmistehnikas. Õpetaja Aime võib oma õpilaste üle ainult uhkust tunda.

Kivide maalimist õpetas Madi talu noormees Madis Parm. Madise ema Ülle ja isa viisid läbi talumänguasjade töötoa.

Üllatused ei lõppenud. Muinasjuttu veeretanud Mari Karilaid oli oma õpilastega kõrge mäe otsa läinud ja neid ei õnnestunud esialgu fotole jäädvustada. Lipuväljakule tagasi jõudnud, sai

● Kandlemängu õpetasid Gerda Merila ja Malriin Vares.

palutud Maril muinasjutusõbrad kokku hüüda. Üllatuseks kogunesid ainult poisid. Saarepeedi noormeestelt, kes olid laagri vanimad osalejad, sai küsitatud, miks nad just muinasjutu valisid. Nende arvamus oli, et pärast üleval oldud ööd oleks tore muinasjutu saatel pisut magada. Kas see nii ka oli, teab ainult Mari ise.

Marju Moori heinnukkude töötuba ei tahtnud lõppu leida ka pärast kiigelaule.

Tantsimist õpetas Anu Tammeaur, vilepille meisterdati Harri Laande käe all, tema abikaasa Alli Laande korraldas laulumängu töötoa. Plokkflöödiõpetaja Lilo Vöso oli tulnud väljastpoolt maakonda ja suutis teha poolteise tunni jooksul imesid plokkflöödimängu õpetamisel. Paelu aitas punuda Riina Piir käsitöökojast.

Jäi kõlama arvamus, et laager peab kindlasti kestma jääma, kuigi järgmisel aastal võib raha hankimine folgipäevade korraldamiseks tänu mitmele suurüritusele keeruliseks osutada.

Aitäh siia, aitäh sinna, jalad kergeks, silmad selgeks, näpud virgaks, tarka meelt pähe, hääd sõnad suhu ja kohtumiseni järgmisel aastal.

Maire Paju

● Mari Karilaid oma muinasjuttuvestjatest poistega.

MAIRE PAJU fotod

Sündisid

Airi ja Hillar Pihlaku perre Vanavõidus sündis 23. juunil poeg Reigo.

Krista Valdlo ja Andi Meeritsa perre Vanavälja külas sündis 12. juulil tütar Kätriin Meerits.

Marge ja Kalmer Linnu perre Viiratsi alevikus sündis 17. juulil poeg Kaspar.

Estra ja Marek Mõttuse perre Viiratsis sündis 6. augustil poeg Marcus.

Toimetulekutoetuse maksmise kord

Riikliku toimetulekutoetuse summad eraldatakse riigieelarvest ja nende maksmist reguleerivad sotsiaalhoolekandeseadus ning Viiratsi valla toetuste taotlemise ja maksmise kord.

Toimetulekutoetuse määramise aluseks on toetuse taotlejaga abielus või abielulistes suhetes olevate samas eluruumis elavate isikute, nende ülalpidamisel olevate laste ja vanemate või muude üht või enam tuluallikat ühiseselt kasutavate või ühise majapidamisega isikute sissetulek (SHS § 22, 1 2).

Toimetulekutoetuse taotleja esitab jooksva kuu eest toimetulekutoetuse saamiseks avalduse hiljemalt 20. kuupäevaks valla- või linnavalitsusele, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

Toimetulekutoetuse taotlemisel lisatakse avaldusele dokumendid, mis tõendavad:

- 1) alalise eluruumi kasutamise õigust ja need esitatakse esmapöörduisel;
- 2) üksi elava isiku või perekonnaliikmete eelmisel kuul saadud sissetulekuid

ning sellest maha arvatud tulumaksu ja makstud elatise suurust. Kui mõne sissetuleku liiki ei ole võimalik dokumentaalselt tõestada, kinnitab toimetulekutoetuse taotleja selle suurust oma allkirjaga;

3) jooksval kuul tasumisele kuuluvaid alalise eluruumi alalisi kulusid kooskõlas käesolevas seaduses sätestatud ulatuse ja struktuuriga (SHS § 22¹).

SHS § 22² sätestab, et toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üksi elava isiku või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksval kuul tasumisele kuuluvad alalise eluruumi alalised kulud ning kehtestatud toimetulekupiir.

Lähtudes eelnevast peab toetuse taotleja arvestama, et arvesse lähevad kõigi pereliikmete sissetulekud, sealhulgas vabaabieli korral mõlema osapoole omad kokku.

Eluasemekulude mahaarvamine toimub ainult kuludokumentide esitamisel alusel.

Eluasemekulude arvestamise aluseks on Viiratsi valla toetuste määramise ja maksmise kord, mis reguleerib ka kõiki Viiratsi valla eelarvest makstavaid toetusi ja need on järgmised:

- 1) kooli ja lasteaia toiduraha;
- 2) huvi- ja spordikulude õppekulude tasumine;
- 3) hariduse edendamise toetus;
- 4) sünnitoetus;
- 5) matusetootus;
- 6) hüvitis Tšernobõli avari tagajärgede likvideerimisest osavõtnutele;
- 7) saunapileti kompensatsioon;
- 8) lamavate haigete hügieenitarvete-ga varustamine;
- 9) paljulapselise pere toetus;
- 10) ühistranspordi toetus;
- 11) ühekordne toetus;
- 12) vältimatu sotsiaalabi;
- 13) kriisitoetus.

Viiratsi valla toetuste määramise ja maksmise korraga saab tutvuda valla raamatukogudes, interneti vahendusel aadressil www.viiratsi.ee ja Viiratsi vallamajas.

Ülle Lepik,
sotsiaaltöö spetsialist

ÕNNITLEME EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI!

Juulis

16. Valve-vebrunne Kangro	77
16. Helvi Nõmme	71
17. Ida Linder	78
18. Ivan Bernatski	71
19. Heino Vösu	78
20. Aime-Mari Paap	65
21. Maimu Koger	73
27. Selma Bergmann	79
27. Olvi Kuslap	65
30. Juuli Pikk	88

Augustis

1. Schenny Leiaru	74
1. August Kõresaar	71
4. Linda-Mare Vaigur	90
5. Melanie Kramma	77
5. Leida Peltser	70
6. Inge Behse	83
6. Endel Priks	70
7. August Mändsoo	85
8. Volli Pille	70
9. Johannes Pihl	84
9. Venda Lond	78
9. Helju Kivisaar	71
9. Antonina Moora	65
10. Virve Merila	72
10. Harald-Eduard Olman	70
11. Richard Kalev	81
13. Anna Lipitskaja	83
15. Envald Ruus	84
15. Helju Põrk	78
15. Leili Prigask	77
15. Aleksander Must	75
16. Vassilissa Poblinskaja	73
16. Tonja Starovoitova	70
17. Selma Lapp	83
17. Hilja Peterson	76
18. Helju Palutaja	80

18. Mari Vares	76
18. Vladimir Trippel	73
18. Selma Kukk	65
19. Helgi Kullas	85
19. Natalja Losseva	85
19. Oskar Jürgen	79
19. Arvo Rebane	77
19. Jaan Kütt	72
19. Lilia Leemet	72
20. Grigori Muhatov	89
20. Heino Stern	72
21. Hilja Külmallik	75
25. Hilja Jürimaa	72
26. Eha Rump	78
26. Harry Vinnal	77
28. Raimond Villem	72
28. Mihkel Pullmann	65
29. Juno Tool	78
29. Linda Lohu	73

Septembris

2. Adolf Aasna	71
5. Linda Aasna	75
5. Silvia Tiri	74
5. Olaf Samariüitel	73
5. Kalju Jaanhold	71
6. Linda Peterson	83
7. Uudo Siirus	70
8. Helmi Raba	90
8. Leonard Tigasing	71
9. Hristina Duh	76
9. Helga Hansmidt	74
9. Vaike Hänninen	65
10. Arthur Pitkart	74
10. Leo Nõmm	73
10. Aksel Kähr	70
12. Alma Saar	83
13. Raivo Asse	65
14. Leida Hommik	83
14. Hilda Säde	80
15. Evald Toi	77
15. Asta Moor	75

RAHVAHÄÄLETUS

Elhääletamise päeval saab hääletada jaoskonnas nr. 1

♦ esmaspäeval, 8. septembril kella 12–20 Viiratsi rahvamajas,

♦ teisipäeval, 9. septembril kella 12–20 Vana-Võidu õppehoones;

♦ kolmapäeval, 10. septembril kella 12–20 Viiratsi rahvamajas.

Need vallaelanikud, kelle elukoha andmed on kantud rahvastiku registrisse valla täpsusega, saavad hääletada ainult jaoskonnas nr. 1.

Isikud, kes soovivad hääletada väljaspool oma elukohajärgset jaoskonda, saavad seda teha kõigil elhääletamise päeval (8., 9. ja 10. septembril) ainult Viiratsi rahvamajas kella 12–20.

Jaoskonnas nr. 2 saab hääletada

♦ 8. septembril kella 12–20 Kalmetu Põhikoolis;

♦ 9. septembril kella 12–20 Uusnas OÜ "Leik" kontoris;

♦ 10. septembril kella 12–20 Kalmetu Põhikoolis.

Rahvahääletuse päeval, 14. septembril toimub hääletamine kella 9–20 ainult jaoskonna ruumides Viiratsi rahvamajas (jaoskond nr. 1) ja Kalmetu koolis (jaoskond nr. 2).

Kui kodanik kas tervisliku seisundi või muu mõjuva põhjuse tõttu ei saa hääletada hääletamisruumis, võib ta taotleda kodus hääletamist. Selleks peab ta esitama vallavalitsusele või jaoskonnakomisjonile kirjaliku taotluse.

MÄLESTAME

Linda Tekko
1. 11. 1910 – 5. 07. 2003
Tusti küla

Endel Sutt
3. 05. 1927 – 24. 07. 2003
Viiratsi alevik

Leo Koorits
1. 03. 1921 – 15. 08. 2003
Mähma küla

32. Võrtsjärve suvemängud

32. Võrtsjärve suvemängud toimusid Mustlas Tarvastu valla korraldusel. Peoperemeeste tööd ja vaeva kroonis nende võistlejate edukas esinemine. Kuueteistkümnest võistlusalast võitsid korraldajad tervelt seitse (kergejõustik, laste jalgpall, aastajooks, köievedu, kalapiiük, pendelteatejooks täiskasvanuile ja heakorralduskonkurss).

Kergejõustikus jagus medaleid kõigile seitsmele vallale. Meie valla esindusel õnnestus seekord saada neli alavõitu, kolm teist, kolm neljandat ja kaks viiendat kohta.

Meie naisvõrkpalluritel õnnestus poolfinaalis 0:2 kaotusseis võidukaks pöörata ning finaalis ka Rannu võistkond alistada. Kuldmale omanikud on Merle Kessa, Jaana Väli, Lii Sadam, Varje Reede, Karin Kalm, Kersti Koval ja Maie Väli.

Esikoha vääriliseks pidas ürii ka meie lilleseadjate Marju Moori ja Kalli Karja tehtud töö.

Kuldmale võitis ka tänava aastajooksus (2003 m) Kirstin Rebane.

Tasavägisel mõõduvõtmises lõpetasid esikohaga veel kurnimängijad Heino Leevit ja Eino Pääro.

Neljas alavõit meie vallale tuli mälumängus (Rein Abel, Tiiu Männiste, Ants Abel, Heiki Raudla ja Matti Kallaspoolik). Võistkondliku teise koha kindlustasid meile Kirstin Rebane, Maike Pulin, Indrek Hubel ja Marek Allik aastajooksus.

Hõbedast autasu olid seekord väärt kalapiiugi Valmo Kilk ja Ernis Mikelis.

Omaette vaatamisväärsuseks kujunes finaalmäng poiste jalgpallis Tarvastu-Viiratsi. Kui normaalaeg lõppes värvatetea viigiga, siis penaltid andsid võidu Tarvastu poistele. Vastased olid meist tugevamad, kuigi meie noored andsid endast parima.

Meie meeskorpallurid lõpetasid neljanda kohaga. Etteheiteid ei saagi olla, sest viie mehega kuue vastu mängida on ülimalt raske.

Täiskasvanute pendelteatejooksus lahutas meie esindust pronksmedalist 0,04 sekundit. Vahe on tõesti väike, kuid Põdrala valla jooksjad olid seekord meist kiiremad.

Kiituväärselt tegi oma töö Tõnu Ibrus metsameeste mitmevõistluses. Ainult ühe punkti kaugusel oli kolmas koht. Viies koht jäi laeks seekord vallajuhtide mitmevõistluses ja laste pendelteatejooksus.

Viimase ehk seitsmenda kohaga tuli leppida kergejõustikus. Milles on siis asi? Me pole mitte nii kehvad, meid oli kergejõustikus lihtsalt vähe – ainult kuus võistlejat. On vist küll viimane aeg kergejõustikuprogramm üle vaadata ning sisse võtta ka noorte vanusegrupp. On ju juhendite esilehel öeldud, et see kompleksüritus on mõeldud väga laiale vanusediapasoonile.

Matti Kallaspoolik

VIIRATSI LASTELAAGER 2003

Viiratsi laste suve tähtsündmuseks kujunes vahetult pärast kooli alanud lastelaager "Viiratsi valla suvi 2003". 9.–20. juunini kestnud kahepäevase laagrit nautis 45 last. Kasvatajateks olid eelnevast aastast tuttavad Merle ja Tõnu Aavik, viis aastat korraldajaks olnud Maire Paju ning esimest korda kasvataja ametit prooviv Viiratsi rahvamaja tant-suõpetaja Anu Tammearu.

Esmalt oli tutvumispäev. Head soovid ja tervitused andsid kaasa Viiratsi vallavanem Väino Luik ja sotsiaaltöötaja Elviira Hendrikson. Ohutusest laagris kõneles kasvataja Tõnu. Varitsevatest tervisehädadest ja esmaabist tegid kokkuvõtte kasvatajad Maire ja Merle. Liikumise olulisusest rääkis kasvataja Anu.

Põnev oli esimese nädala kolmapäeval toimunud poiste ja tüdrukute päev. Poisid tutvusid Kantrekülas unikaalse tsikliklubi tegemistega. Tüdrukud õppisid juuste seadmist ja korrastamist Viljandi Maksimarketis asuva juuksuri Vesta Pulga salongis.

Kulminatsooiks kujunes 12. juunil toimunud *play-box*. Enne võistlustulle asumist saime tõelise üllatuse osaliseks, kui kolm tüdrukut Silvia, Laura ja Alice töid lavale suurepäraselt mustkunstrikid. Paaritunnise võistluse tulemusena krooniti parimateks solistideks Kirsti, Harri, Hendrik, Egert, Chrislin ja Silvia. Parima idee kandjaks sai "Läbutants", parima komponeeringu tegi Marjut, parim MC oli Keir, parim *show* "Linking park", "Eminem" ning parim fantaasialend kübekese huumoriga "Kuraditants" ja "Tudi-ludi".

Nädala lõpetas spordipäev. Võisteldi saapaheites ja täpsusviskes. Parim saapaheitja 7–10-aastastest poistest oli Martin ja tüdrukutest Alice, 11–14-aastastest poistest Keir ja tüdrukutest Jaanika. Täpseimad viskajad olid tüdrukutest Kertu ja Jaanika ning poistest Alvar ja Andreas.

● Vahetult enne viimasadu algas laevasõit Emajõe. MAIRE PAJU fotod

Teine nädal algas sõiduga ööpäeva-laagrisse Kõrgemäe turismitallu, kus kohtusime Tänassilma lastelaagriga. Esimesel päeval oli magnetiks vastvalminud külakiik.

Kasvataja Tõnu korraldas huvilistele kalaretket Tänassilma jõe äärde. Päeva jooksul selgitati väja stiilsemad telgi-kaunistajad Kristi, Rauno, Laura, Merith ja Aleksandra. Öhtul toimus traditsiooniline stiilipidu, seekord tuduteemaline. Enne magaminekut valmistati ja maitsiti grillitooteid.

Pärast hommikusööki külastas meid tädid Marina Punasest Ristist, kes õpetas lastele esmaabivõtteid. Tüdrukud õppisid kunstlikku hingamist ja haava sidumist. Poiste read hakkasid kahisema siis, kui kohale jõudis päästeteenistus vana autovrakiga.

Kolmapäeva, 18. juuni hommikul ummistasid jalgrattad rahvamaja ukse-

esise, sest algamas olid jalgrattavõistlused. Jõudu katsuti viimase mehe, osavust vigur- ja püsivust aeglussõidus. Parimatest parimad olid Robert, Harri, Keir, Lily ja Sandra.

Neljapäeval toimus lõpukarneval, kus premeeriti iga ala parimaid. Laagri käigus oli välja kuulutatud laagrilauluvõistlus. Võitjaks osutus Kristiine, Kertu, Kristini, Kadri, Eliise ja Jaanika loodud laul, mis laagri käigus suupäraseks lauldi. Huvitavaks osutus veel tõsiasi, et sel aastal olid laagris kõik pikajuukselised tüdrukud. See leidis kinnitust mängu käigus, kus tüdrukud pidid rivistuma juuste pikkuse järgi. Välja oli kuulutatud ka toidureseptide võistlus.

Karnevali käigus saime maitsa Silvia kaneelikukleid ning Kristi ja Sirlu suurepäraseid kooke.

Laagri lõpetas ekskursioon Tartumaale. Esmalt suunduti broneeritud laevaga lõbusõidule Emajõe peale. Alanud paduvihm ei lasknud häirida laste lusti, sest laeval olid ka alumised ruumid, kuhu vihmavesi ei jõudnud. Enne sõidu lõppu tuli taas särav päike pilve tagant välja ja bussiga võeti suund nõiamaja Alatskivi lähisteel.

Bussist mahaastujaid tervitasid kaks suurt koera Teqila ja Puskar. Mõne aja pärast aga kohtuti nõiaga, kes jagas nõiajooki ja rääkis oma tegemistest. Sõideti hobusega metsa, kus poisid said puid raiuda, ringi luusida ja ronida. Parimaks lööginumbriks osutus "edelaraudtee". Kui keegi sooviks teada, mis see on, siis soovitan kogu perega seda uudistama sõita. Tegevust jätkus kõigile ja kõikjale.

Kui lõpuks bussi jõuti, algas taas viimasadu. Enne Viiratsi poole sõitu külastati ka Lõuna-Eesti ostukeskust, kust lapsed loosi tahtel said veel püü sõidu Tivolisse. Koju jõudes olid kõik lõpmatult väsinud, aga ülimalt rahul.

Maire Paju